

PROGRAM SZKOLENIOWY

dla szkolenia

z zakresu: Odsetki cywilnoprawne i popularne klauzule umowne

organizowanego w ramach projektu

„Prawo gospodarcze i cywilne dla kadr sądów powszechnych apelacji łódzkiej i warszawskiej”

CZĘŚĆ OGÓLNA	<p>Część I – Finansowanie</p> <p>Szkolenie pn.: „Odsetki cywilnoprawne i popularne klauzule umowne”</p> <p>organizowane jest w ramach projektu pn.: „Prawo gospodarcze i cywilne dla kadr sądów powszechnych apelacji łódzkiej i warszawskiej” POWR.02.17.00-00-0045/16-00 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER 2014-2020)</p>
	<p>Część II – Adresaci szkolenia</p> <p>Szkolenie skierowane jest do kadry sądów powszechnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sędziów sądów apelacyjnych i okręgowych oraz rejonowych; b) asesorów sądowych; c) referendarzy sądowych z sądów rejonowych i okręgowych, d) asystentów sędziów sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych apelacji łódzkiej i warszawskiej specjalizującej się w prawie cywilnym, gospodarczym lub karnym gospodarczym.
CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	<p>Część I – Informacje ogólne</p> <p>Szkolenie realizowane w wymiarze 16 godz. (2 dni x 8 godz.)</p> <p>Forma zajęć: warsztaty, wykład</p>

Część II – Cele i efekty kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności, postaw uczestników szkolenia)

Cel szkolenia: Zapoznanie uczestników szkolenia z wybranymi problemami prawa umów, istotnymi w praktyce orzeczniczej sądów cywilnych i gospodarczych. Pierwsza część szkolenia poświęcona będzie problematyce wybranych **klauzul kontraktowych** (prawo odstąpienia, zadatek, kara umowna). Stosowanie powołanych klauzul w umowach zostanie przeanalizowane w świetle przepisów prawa, wypowiedzi doktryny oraz aktualnego orzecznictwa. Druga grupa zagadnień to **odsetki w stosunkach cywilnoprawnych**, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków umownych, w tym transakcji handlowych. W ramach zajęć zostaną między innymi zaprezentowane zmiany, jakie pojawiły się w związku z nowelizacją kodeksu cywilnego i ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, które weszły w życie 1 stycznia 2016 r. Zostaną też omówione konsekwencje tych zmian, zwłaszcza w aspekcie procesowym. Trzecia część szkolenia obejmie **instytucję przedawnienia roszczeń** w jej zmodyfikowanym kształcie obowiązującym od dnia 9 lipca 2018 r. Przedstawiona zostanie sama konstrukcja przedawnienia, uwzględniająca różnice, jakie pojawiły się w odniesieniu do przedawnienia roszczeń przysługujących wobec konsumentów. Zostaną też omówione terminy przedawnienia, w tym ważne kwestie praktyczne związane z biegiem tych terminów. Osobno potraktowane zostaną regulacje międzyczasowe związane z przedawnieniem, w kontekście roszczeń powstałych przed nowelizacją, ale dochodzonych po zmianie przepisów.

w zakresie **WIEDZY** – uczestnik:

- zna ustawową konstrukcję różnych klauzul kontraktowych oraz ograniczenia w ich stosowaniu wynikające z praktyki orzeczniczej;
- rozróżnia typy odsetek cywilnoprawnych;
- porządkuje poszczególne stopy odsetek w różnych typach relacji;
- identyfikuje różnice dotyczące ogólnej konstrukcji przedawnienia w zestawieniu z przedawnieniem w relacjach konsumenckich;
- zna obowiązujące terminy przedawnienia oraz zasady dotyczące biegu tych terminów;

w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI** – uczestnik:

- potrafi rozróżnić przypadki odstąpienia swobodnego i sankcyjnego;
- dokonuje prawidłowej oceny możliwości zaliczenia zadatku na poczet realizowanej umowy;
- umie zastosować odpowiednie reguły dotyczące miarkowania kary umownej;
- posługuje się odpowiednimi technikami określania odsetek w orzeczeniach;
- posiada instrumentarium pozwalające na ocenę, czy w danej sprawie należy uwzględnić przedawnienie;
- potrafi podjąć odpowiednie decyzje w kwestiach związanych z rozstrzygnięciem spraw, w których istotne znaczenie mają przepisy intertemporalne, dotyczące nowego kształtu odsetek oraz nowej regulacji przedawnienia;

w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** – uczestnik:

- jest świadomy konieczności uczenia się przez całe życie
- rozumie potrzebę uwzględnienia podstawowych zasad prawa cywilnego (swoboda umów,

- autonomia woli) w sprawach z zakresu stosunków kontraktowych;
- jest świadomy funkcji przedawnienia w relacjach cywilnoprawnych, zarówno w zakresie relacji pomiędzy stronami, jak i w zakresie interesu społecznego.

Część III – Treści programowe

(I) Popularne klauzule kontraktowe

1. Prawo odstąpienia

- odróżnienie przypadków odstąpienia swobodnego od tzw. odstąpienia sankcyjnego
- umowne prawo odstąpienia (art. 395 k.c.)
- klauzula *legis commissoriae* (art. 492 k.c.)
- inne przypadki klauzul kasatoryjnych

2. Zadek

- pojęcie zadatku – zadatek a zaliczka
- praktyczne znaczenie realnego charakteru zastrzeżenia zadatku
- dopuszczalna wysokość zadatku
- pytanie o wyłączność zadatku (zadatek a odszkodowanie na zasadach ogólnych)

3. Kara umowna

- zakres wykorzystania instytucji kary umownej (zabezpieczenie świadczeń niepieniężnych)
- kara umowna a szkoda
- przesłanki dochodzenia kary umownej
- rodzaje naruszeń objętych karą umowną
- kara umowna na wypadek odstąpienia od umowy
- wyłączność kary umownej
- miarkowanie kary umownej

(II) Odsetki cywilnoprawne

- odsetki kapitałowe i odsetki za opóźnienie
- źródła obowiązku zapłaty odsetek
- wysokość odsetek
- odsetki maksymalne
- przedawnienie odsetek
- problematyka odsetek w transakcjach handlowych
- zagadnienia intertemporalne związane z nową regulacją odsetek obowiązującą od 1.1.2016 r.
- dochodzenie odsetek w postępowaniu cywilnym
- określenie odsetek w rozstrzygnięciu sądowym

(III) Przedawnienie roszczeń

- *ratio legis* przedawnienia
- konstrukcja juretryczna przedawnienia

- sposób uwzględniania przedawnienia (na zarzut, z urzędu)
- zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, nieuwzględnienie upływu przedawnienia
- przedawnienia w relacjach konsumenckich
- terminy przedawnienia
- bieg terminów przedawnienia, ze szczególnym uwzględnieniem przypadków jego przerwania
- zagadnienia intertemporalne związane z nową regulacją przedawnienia od 9.7.2018 r.
- problematyka procesowa związana z regulacją przedawnienia

Część IV- Szczegółowe kryteria weryfikacji efektów kształcenia z uwzględnieniem specyfiki potrzeb grupy docelowej bezpośrednio związanej z wykonywanymi zadaniami przez sędziego/asesora/referendarza sądowego/asystenta sędziego

1. Test jednokrotnego wyboru

Część IV – Zalecana literatura

Literatura podstawowa:

System Prawa Prywatnego, tom 2, Prawo cywilne – część ogólna, wyd. 2, CH Beck 2008

System Prawa Prywatnego, tom 5, Prawo zobowiązań – część ogólna, wyd. 2, CH Beck 2012

System Prawa Prywatnego, tom 6, Prawo zobowiązań – część ogólna, wyd. 3, CH Beck 2018

P. Machnikowski, Nowelizacja przepisów Kodeksu cywilnego o przedawnieniu roszczeń, Przegląd Sądowy 9/2018

Literatura uzupełniająca:

M. Wojewoda, W. Robaczyński, *O odsetkach po roku obowiązywania nowych rozwiązań*, MoP 1/2017

M. Wojewoda, W. Robaczyński, *Nowa regulacja odsetek w transakcjach handlowych ze szczególnym uwzględnieniem problematyki odsetek prolongacyjnych*, MoP 5/2017

M. Wojewoda, W. Robaczyński, *Problematyka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych w znowelizowanym stanie prawnym*, MoP 9/2017

M. Wojewoda, W. Robaczyński, *Granice swobody umów w odniesieniu do odsetek w transakcjach handlowych*, MoP 13/2017

Szczegółowy harmonogram szkolenia:

Dzień I

Bloki godzinowe	Temat
10:00-11:30 (2*45 minut)*	Zobowiązania umowne – zasada swobody kontraktowej Popularne klauzule w umowach – prawo odstąpienia (odstąpienie swobodne i sankcyjne)
11:30-11:45	Przerwa kawowa
11:45-13:15 (2*45 minut)*	Popularne klauzule w umowach – kara umowna, zadatek
13:15-14:00	Przerwa obiadowa
14:00-14:45 (1*45 minut)*	Odsetki cywilnoprawne – typy odsetek, źródła obowiązku zapłaty odsetek, wysokość odsetek
14:45-15:30 (1*45 minut)*	Zagadnienia procesowe dotyczące dochodzenia odsetek
15:30-15:45	Przerwa kawowa
15:45-17:15 (2*45 minut)*	Rozwiązywanie kasusów

* 1 godzina lekcyjna=45 minut

Dzień II

Bloki godzinowe	Temat
9:00-10:30 (2*45 minut)*	Ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych - <i>ratio legis</i> regulacji ustawowej - rodzaje odsetek w transakcjach handlowych
10:30-10:45	Przerwa kawowa

10:45-12:15 (2*45 minut)*	Przedawnienie roszczeń – <i>ratio legis</i> oraz istota przedawnienia Ogólne zasady przedawnienia oraz przedawnienie konsumenckie. Terminy przedawnienia.
12:15-12:45	Przerwa obiadowa
12:45-13:30 (1*45 minut)*	Bieg terminów przedawnienia – przerwanie biegu przedawnienia. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Nieuwzględnienie upływu przedawnienia. Nowa regulacja przedawnienia – przepisy międzyczasowe.
13:30-14:15 (1*45 minut)*	Przedawnienie – zagadnienia procesowe.
14:15-14:30	Przerwa kawowa
14:30-16:00 (2*45 minut)*	Rozwiązywania kasusów

* 1 godzina =45 minut

Opracował: **dr hab. Michał Wojewoda, prof. UŁ**

.....
Podpis wykonawcy

Zatwierdził: .....

Podpis kierownika merytorycznego